

POSTANOWIENIE

Dnia 26 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Beata Gudowska

SSN Piotr Prusinowski

w sprawie z odwołania R. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 26 marca 2019 r.,

zażalenia organu rentowego na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 2 października 2018 r., sygn. akt III AUa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do rozpoznania
przez Sąd Apelacyjny w [...], pozostawiając temu Sądowi
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z 2 października 2018 r., III AUa [...] uchylił wyrok Sądu Okręgowego w B. z 11 kwietnia 2018 r., VI U [...] i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania. Uchylonym wyrokiem Sąd pierwszej instancji oddalił odwołania R. P. (ubezpieczony) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. (organu rentowego) z 31 sierpnia 2016 r. (decyzja z 2016 r.) odmawiającej prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ komisja lekarska ZUS uznała ubezpieczonego za zdolnego do pracy, zaś zgłoszenie wniosku o rentę z tytułu niezdolności do pracy nastąpiło po upływie

18 miesięcy od ustalenia ostatniego okresu ubezpieczenia oraz od decyzji z 5 kwietnia 2017 r. (decyzja z 2017 r.), w której odmówiono ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, mimo stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy od 11 grudnia 2016 r. z powodu upływu 18 miesięcy od ostatniego okresu ubezpieczenia (3 lipca 2014 r.). W odwołaniu od decyzji z 2016 r. ubezpieczony kwestionował dokonaną ocenę zdrowia, natomiast w odwołaniu od decyzji z 2017 r. ubezpieczony domagał się uwzględnienia okresu od 4 lipca 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. jako okresu składkowego, powołując się na realizowaną umowę z dnia 22 marca 2017 r. o rozłożenie na raty należności z tytułu składek.

Oddalając odwołania, Sąd pierwszej instancji uznał za bezsporne, że ostatni okres ubezpieczenia ustał 3 lipca 2014 r. a na podstawie opinii biegłych specjalistów z zakresu chirurgii ortopedii, chorób wewnętrznych oraz psychiatrii ustalił, że ubezpieczony nie jest osobą, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu.

Uchylając zaskarżony przez ubezpieczonego wyrok Sądu pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny w [...] uznał, że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, ponieważ wskutek nieprawidłowego ukierunkowania postępowania dowodowego nie zbadał podstawy merytorycznej dochodzonego świadczenia. Kontroli podlegały decyzje odmawiające prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Pierwsza decyzja odmawiała prawa do renty z powodu braku niezdolności do pracy oraz zgłoszenia wniosku 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia. Druga decyzja także wskazywała na upływ terminu 18 miesięcy, lecz jego początek liczyła od daty stwierdzenia częściowej niezdolności do pracy, ustalonej na 11 grudnia 2016 r. W obu decyzjach organ rentowy wskazał, że nie uwzględnił jako okresu ubezpieczenia okresu od 4 lipca 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. z uwagi na nieopłacenie składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej. Okres ten został zaś objęty układem ratalnym zawartym przed wydaniem decyzji z 5 kwietnia 2017 r.

Organ rentowy zaskarżył wyrok zażaleniem, zarzucając naruszenie art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się zasadne.

Nie można zgodzić się z Sądem drugiej instancji, że Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy, skoro orzekał w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy i prowadził postępowanie dowodowe w kierunku ustalenia okoliczności istotnych z punktu widzenia spełnienia przesłanek nabycia prawa do tego świadczenia przez ubezpieczonego. Wbrew argumentacji Sądu drugiej instancji w niniejszej sprawie nie zachodzi przypadek przyjęcia przez Sąd pierwszej instancji błędnego założenia co do żądań wnoszącego odwołanie i przedmiotu decyzji organu rentowego. Choć zgodzić się należy z Sądem drugiej instancji, że Sąd pierwszej instancji błędnie uznał datę ustania ostatniego okresu ubezpieczenia za bezsporną i w konsekwencji nie przeprowadził postępowania dowodowego na okoliczności istotne z punktu widzenia oceny tej przesłanki odmowy przyznania odwołującemu się prawa do renty, to wadliwości te nie świadczą ani o nierozpoznaniu istoty sprawy, ani o potrzebie przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., a w odniesieniu do kosztów postępowania zażaleniowego na podstawie art. 108 § 2 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.